

Ryc. 10. Park Beihai, fragment kompozycji ogrodowej z pawilonem nad brzegiem jeziora, stan współczesny

Ryc. 11. Park Beihai, zespół Pawilonów Pięciu Smoków, stan współczesny

czą kompozycję krajobrazową. Wyspę zwaną Szmaragdową dodatkowo akcentuje okazała Biała Dagoba o wysokości ok. 35 metrów, zbudowana z białego marmuru, wzniesiona na wierzchołku wzgórza w 1651 roku. Widoczna jest nie tylko z obszaru parku, ale także z daleka, z różnych krańców miasta (ryc. 8). Program wyposażenia wyspy w dzikie skały, grotty, labirynty i urozmaicone zadrzewienie uzupełniają budowle: świątynia, pawilony, altany, jak też tarasy połączone ze sobą siecią dróg i schodów. Wejście na wyspę po kamiennym moście uzupełnia ozdobna brama p'ai lou, podobnie jak przy wyjściach, głównym i bocznym do parku oraz do innych wyróżniających się miejsc i obiektów (ryc. 9). Wśród najbardziej charakterystycznych elementów parku Beihai należy wymienić pawilon ze wspaniałą Ścianą Dziewięciu Smoków pokrytą ceramiczną, barwną płasko-rzeźbą. Ściana liczy sobie około 25,5 metra długości, 6,9 m wysokości i zawiera rysunek dziewięciu smoków, które tańczą i wznoszą się pomiędzy chmurami i wodą. W parku znajdują się również: oryginalny zespół Pawilonów Pięciu Smoków usytuowany na wodzie przy północnym brzegu jeziora i duży Most Cesarski na jeziorze, znajdujący się naprzeciwko wejścia głównego do parku (ryc. 10, 11). Park Beihai stanowił zimową rezydencję pierwszego cesarza z mongolskiej dynastii Yuan.

Nie mniej interesujący jest ukształtowany podobnie park **Nanhai** (Południowe Morze), w którym tak samo jak w Beihai głównym motywem była woda i wzgórze z wyspą, gdzie został wzniesiony pałac cesarski.

Yuan Ming Yuan

Znakomity ogród cesarski w Yuan Ming Yuan (znane są inne pisownie – Jüan Ming Jüan; Yuanming Yuan), zwany obecnie Starym Letnim Pałacem, położony jest w malowniczej okolicy w niedalekiej odległości, na północny zachód od Pekinu. Jego budowę zapoczątkowano jeszcze w XV wieku, ale prace na dużą skalę zaczęto w 1709 roku, za panowania cesarza Kang Si (1662–1722), później znacznie ją rozbudował i upiększył cesarz Qianlong (1736–1796). Początkowo obiekt stanowił rezydencję prywatną, później przekształcony został w okazałą rezydencję cesarską.

Yuan Ming Yuan stanowi zespół trzech obiektów: Yi Ha Yuan – **Stary Pałac Letni**, Chang Chun Yuan – **Ogród Wiecznej Wiosny**, Wan Chun Yuan – **Ogród 10 000 wodotrysków**. Yuan Ming Yuan nazywano także ogrodem tysięcy ogrodów (ryc. 12).

Powierzchnia Yuan Ming Yuan wynosiła ok. 200 ha. Teren parku był raczej płaski, przepływała przez niego rzeka aż po Zachodnie Wzgórze. Yuan Ming Yuan jest znany z wielu małych ogrodów, scenerii, z których każdy zawiera charakterystyczny rys. Znajduje się tutaj 150 specyficznych scen, wśród których 40 przedstawianych było w poematach, a także było malowanych przez artystów. Wiele z budowli odgrywa znaczącą rolę. W południowej części znajduje się pałacowe wzgórze z dziedzińcem służącym do odbywania się spraw państwowych, były również budynki mieszkalne, z niewielkimi ogródkami. Inne ogrody zawierały w sobie zróżnicowaną strukturę, niektóre były budowane w stylu skromnym, rustykalnym,